

fremgaaer dog endnu ikke, at en virkelig Indre Ulighed har været tilstede i denne Skattepaaligning; thi det kan jo meget vel være, at det Grundlag, hvorpaa Skatten har hvilet, den Skatteindtægt, hvoraf Procenten har været udregnet, har havt en lige saa stor Forskjellighed i virkelig Værdi, saaledes at den Indtægt, som det ene Sted har været betegnet med Tallet 100 og det andet Sted med Tallet 800, dog, naar man ret saae til, ikke indeholder en nær saa stor Forskjel, som Tallene betegne. Men lad ogsaa være — og det vil jeg langtfra nægte — at der kan være Ulighed tilstede i Systemet, saa er Spørgsmaalet dog, om Ubilligheden bliver mindre og Retferdigheden bedre varetaget under Procentsystemet, naar der ikke i dette gives strenge Midler for at fremdrage Indtægten; og navnlig gjælder dette det Lovforslag, der her foreligger. Jeg kan ikke see, at der deri findes noget omhyggeligt virksomt Middel til at fremdrage den sande virkelige Indtægt; det vil ligesaavel under dette System som under Contingentsystemet dog væsentlig være det communale Grundlag, hvorefter Ligningen maas findes Sted. Thi lad os see, hvilke Midler der er opstillet i Lovven for at undgaae, at det communale Grundlag, som man har saameget imod, bliver gjældende. Der er opstillet særlige Skattecommissiærer, der er tillige i § 10 sagt, at Skatten skal ansættes ved Samvirken af de kommunale Myndigheder og de særegne Skattecommissiøner; men denne Samvirken er virkelig meget mere tilstede paa Papiret end i Virkeligheden; thi Skattecommissiønen i sin Heelhed faaer jo Intet med Skatteansættelsen at gjøre, før den faaer Skatteforslagene fra den kommunale Ligningsmyndighed. Vel er eet af Skattecommissiønenes Medlemmer tilstede under Ansættelsen, men han er tilstede der uden Stemme, og i saa Henseende staar efter min Mening Finansministerens Forslag langt over det foreliggende Forslag; thi i Finansministerens Forslag var der en virkelig Sam-

virken tilstede imellem den kommunale Ligningsmyndighed og Skattecommissiønen, idet Skattecommissiønen var sammen med to kommunale Ligningsmænd og i Forening med dem fastsatte Skatten. Paa denne Maade medbragte de kommunale Ligningsmænd i Commissiønen — de vare jo ogsaa Medlemmer af denne — det nødvendige Kendskab til de personelle Forhold, og Skattecommissiønerne repræsenterede Statens Krav paa at faa den rette Indtægt frem. Men naar nu det kommunale Skattegrundlag, fuldstændigt udregnet, foreligger for Skattecommissiønen, saa vil vel den enkelte Skattecommissiær, der har været tilstede under Skatteansættelsen, medbringe en Formening om, hvorvidt den kommunale Ligningscommissiøns har opfyldt sin Pligt og taget Hensyn til Alt, hvad der burde tages Hensyn til, for at beregne Indtægten rigtigt osv. Men foruden at dette dog kun er et ensfaldigt eller enkelt Mands Skjøn, vil det ikke kunne imødegaaes eller underlættes af et Skjøn fra de to andre af Finansministeren udnævnte Skattecommissiærers Side. — Et samlet paa Kendskab til Forholdene grundet Skjøn fra Skattecommissiønenes Side vil være umuligt. Den vil ikke kunne gaae ind paa en detailleret Underfølgelse af den Skatteansættelse, hvortil Skatteyderne af den kommunale Ligningscommissiøns ere satte; thi dertil mangler den alle Midler. Jeg har i 25 Aar beklædt mig meget med det kommunale Ligningsvæsen, og jeg har kjendt ikke saa Lidet til de Personer, der boe i de Communer, i hvilke jeg har været ansat; men jeg vil tilstaae, at det vilde have været mig fuldstændig umuligt at bedømme de enkelte Skatteyderes Indtægter. Jeg har i Forening med andre Mænd prøvet derpaa nogle Gange, i hvilke det var vor Overbevisning, at der var begaaet Feil med Hensyn til den kommunale Ligning, navnlig der ved, at en heel Klasse af Samfundsmedlemmer var ansat langt lavere, end den efter vor Formening burde ansættes, — men det var os umuligt at afgive nogen Dom om de enkelte